

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 418/2014-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 24. júla 2014 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Sergeja Kohuta predbežne prerokoval sťažnosť R. Š., pre namietané porušenie čl. 17 ods. 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky v konaní vedenom Najvyšším súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. 2 Tdo V-7/2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť R. Š. o d m i e t a ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. marca 2014 doručená sťažnosť R. Š. (ďalej len „sťažovateľ“), pre namietané porušenie čl. 17 ods. 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v konaní vedenom Najvyšším súdom Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) pod sp. zn. 2 Tdo V-7/2013. Sťažnosť bola odovzdaná na poštovú prepravu v čase, ktorý nie je z nečitateľnej poštovej dátumovej pečiatky zistiteľný.

Zo sťažnosti vyplýva, že odvolacím rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 3 Toš 6/2008 z 30. marca 2010 bolo inter alia zamietnuté odvolanie sťažovateľa proti rozsudku Špeciálneho súdu Pezinok (ďalej len „špeciálny súd“) sp. zn. PK 2 Tš 29/2006 z 28. apríla 2008. Proti odvolaciemu rozsudku najvyššieho súdu podal sťažovateľ dovolanie,

ktoré bolo dovolacím uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 2 Tdo V-7/2013 odmietnuté podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku.

Sťažovateľ v podanom dovolaní poukazoval okrem iného na to, že žiadnu zločineckú skupinu nezosnoval, nebol jej členom, nebol pre ňu ani činný a nepodporoval ju. Ďalej namietal účelové výpovede korunného svedka L., napádal postup príslušného súdu, ktorý odmietol vykonanie dôkazov bez riadneho odôvodnenia, a namietol nezávislosť a nestrannosť špeciálneho súdu s poukazom na nález ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 17/08.

Pokiaľ sťažovateľ v dovolaní poukazoval na to, že žiadnu zločineckú skupinu nezosnoval, nebol jej členom, nebol pre ňu činný a ani ju nepodporoval, vzťahovalo sa to na skutok, za ktorý bol právoplatne odsúdený odvolacím rozsudkom najvyššieho súdu. Išlo o uznanie viny z organizátorstva a pomoci k trestnému činu neodvedenia dane a poistného podľa § 10 ods. 1 písm. a) a c), § 148a ods. 1 alinea 2 a ods. 4, ako aj § 9 ods. 2 Trestného zákona, ale tiež z trestného činu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 185a Trestného zákona. Skutok bol sformulovaný takto:

„Obžalovaní(...), ako členovia zločineckej skupiny, ktorú začiatkom roka 2000 zosnoval(...) a založil spolu s(...) za účelom páchania trestnej činnosti s cieľom dosiahnuť zisk, ktorá pôsobila na území celej Slovenskej republiky, hlavne v regiónoch miest(...)“.

Skorším rozsudkom špeciálneho súdu sp. zn. PK 2 Tš 17/2005 zo 17. septembra 2007 bol sťažovateľ podľa § 226 písm. c) Trestného poriadku oslobodený spod obžaloby za skutok v znení: *„Obžalovaní(...) spoločne s ďalšími nestotožnenými osobami ako členovia zločineckej skupiny, ktorú začiatkom roku 2000 založil(...) za účelom páchania rôznej trestnej činnosti, ktorá pôsobila na území celej Slovenskej republiky(...)“* Skutok bol právne kvalifikovaný ako trestný čin lúpeže podľa § 234 ods. 1 a 2 písm. b) a ods. 3 Trestného zákona, ako aj trestný čin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej a teroristickej skupiny podľa § 185a ods. 1 Trestného zákona. Rozsudok sa stal právoplatný na základe uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Toš 10/2007 z 27. októbra 2009.

V oboch prípadoch išlo o totožnú právnu kvalifikáciu zločineckej skupiny podľa § 185a ods. 1 Trestného zákona, pričom ide aj o zhodný čas, priestor a totožné okolnosti,

pretože v oboch prípadoch zločinecká skupina mala byť založená a zosnovaná začiatkom roka 2000 F. M., sťažovateľom a ďalšími osobami na účely páchania rôznej trestnej činnosti na celom území Slovenskej republiky. Preto niet pochýb o tom, že najvyšší súd tak v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Toš 10/2007 (ktoré sa týkalo násilných trestných činov), ako aj v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Toš 6/2008 (ktoré sa týkalo ekonomických trestných činov) vo vzťahu k osobe sťažovateľa v prípade trestného činu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 185a ods. 1 Trestného zákona konal a rozhodoval o totožnom skutku.

Vychádzajúc z toho, že uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 3 Toš 10/2007 z 27. októbra 2009 bol sťažovateľ oslobodený zo skutku zakladajúceho trestný čin podľa § 185a Trestného zákona, došlo k porušeniu označených práv, keď najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 3 Toš 6/2008 z 30. marca 2010 odsúdil sťažovateľa za taký skutok, pre ktorý bol už prv právoplatne spod obžaloby oslobodený. Došlo tým aj k porušeniu ustanovenia § 11 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku.

Uvedený procesný stav zapríčinil špeciálny súd tým, že vylúčil ekonomickú časť obžaloby na samostatné konanie. Tak sa stalo, že totožný skutok zakladajúci trestný čin podľa § 185a Trestného zákona bol rozdelený do dvoch samostatných konaní, pričom v jednom z nich bol sťažovateľ právoplatne oslobodený a v druhom zasa právoplatne odsúdený, hoci v oboch prípadoch išlo o totožný skutok.

Najvyšší súd sa v dovolacom uznesení zaoberal iba materiálnou stránkou argumentov sťažovateľa súvisiacich so zločineckou skupinou, pričom uviedol, že „*Správnosť a úplnosť zisteného skutkového stavu je teda dovolací súd povinný prezumovať*“. Postup najvyššieho súdu ústavne neobstojí, pretože bolo jeho povinnosťou preskúmať predovšetkým to, či boli splnené zákonné procesné podmienky na trestné stíhanie sťažovateľa týkajúce sa zločineckej skupiny.

Sťažovateľ žiada vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie označených článkov ústavy v konaní vedenom najvyšším súdom pod sp. zn. 2 Tdo V-7/2013 s tým, aby

bolo uznesenie zo 16. októbra 2013 zrušené a najvyššiemu súdu bolo prikázané, aby vo veci znova konal a rozhodol.

Sťažovateľ napokon žiada o ustanovenie advokáta za právneho zástupcu, pretože jeho finančné a majetkové pomery mu neumožňujú zvoliť si plateného právneho zástupcu.

II.

Z uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 2 Tdo V-7/2013 zo 16. októbra 2013 vyplýva, že dovolanie sťažovateľa bolo odmietnuté podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku. Sťažovateľ dovolanie odôvodnil podľa § 371 ods. 1 písm. a), g) a i) Trestného poriadku. Poukázal na to, že on žiadnu zločineckú skupinu nezosnoval, nebol jej členom, nebol ani pre ňu činný a nepodporoval ju. Záver o tom, že sa mal podieľať na koordinácii hotovostných a bezhotovostných finančných prevodov medzi jednotlivými obchodnými spoločnosťami nezodpovedá vykonanému dokazovaniu. Namietal účelové výpovede L. ako korunného svedka. Jeho návrhy na vykonanie dôkazov boli odmietnuté bez riadneho odôvodnenia. Znalkyňa nemala k dispozícii všetky podklady na vypracovanie znaleckého posudku a párovanie niektorých dokladov vypracovala len na základe vlastnej úvahy. Posudok mal pritom preukázať aj škodu. Naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku videl v tom, že vec rozhodoval špeciálny súd bez atribútu nezávislosti a nestrannosti s poukazom na nález ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 17/08.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom

súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažnosť treba považovať za neprípustnú.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Podľa § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd neodmietne prijatie sťažnosti, aj keď sa nesplnila podmienka podľa odseku 1, ak sťažovateľ preukáže, že túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

Podstatou sťažnosti je námietka, podľa ktorej bol sťažovateľ dvakrát súdený pre rovnaký skutok zakladajúci trestný čin podľa § 185a Trestného zákona, pričom prvším právoplatným rozsudkom bol oslobodený spod obžaloby a neskorším zasa právoplatne uznaný vinným. Keďže bol spod obžaloby oslobodený, ďalšie trestné stíhanie pre ten istý skutok už nebolo namieste a znamenalo porušenie zásady *ne bis in idem*, a tým aj porušenie označených práv podľa ústavy.

Z pohľadu ústavného súdu treba konštatovať, že je síce pravdou, že proti rozsudku najvyššieho súdu podal sťažovateľ dovolanie, avšak námietku porušenia zásady *ne bis in idem* v nej neuplatnil. Vo svojich dôsledkoch to znamená, že hoci z formálneho hľadiska vyčerpal mimoriadny opravný prostriedok, ktorý mu zákon na ochranu jeho označených práv účinne poskytoval a na ktorého použitie bol oprávnený v zmysle Trestného poriadku,

z materiálneho hľadiska vlastne tento opravný prostriedok nevyužil, pretože v podanom dovolaní sa teraz namietaného porušenia práv nedovoľoval. To zakladá neprípustnosť sťažnosti.

Navyše treba dodať, že sťažovateľ ani len netvrdil (tým menej preukazoval), že porušenie zásady *ne bis in idem* nenamietal v dovolaní z dôvodov hodných osobitného zreteľa. Preto ani neprichádzal do úvahy prípadný postup ústavného súdu v zmysle ustanovenia § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Berúc do úvahy uvedené skutočnosti, ústavný súd rozhodol tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. júla 2014